

Lausunto liikenne- ja viestintäministeriön luonnoksesta asetukseksi maanteiden ja rautateiden runkoverkosta ja niiden palvelutasosta

137/03.00.00/2018

Maakuntahallitus 23.09.2018 § 133

Liikenne- ja viestintäministeriö pyytää lausuntoa asetusluonnoksesta maanteiden ja rautateiden runkoverkosta ja niiden palvelutasosta <https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=a175496b-b434-4bb9-9f1f-de72da518ce9> . Asetuksella säädetään, mitkä maantiet ja rautatiet kuuluvat valtakunnalliseen runkoverkkoon sekä runkoverkolla noudatettavasta palvelutasosta. Runkoverkko perustuu olemassa oleviin valtion maanteihin ja rautateihin. Esityksen yhtenä keskeisenä tavoitteena on varmistaa runkoverkkoon kuuluvien maanteiden ja rautateiden muuta tie- ja rataverkkoa korkeampi palvelutaso.

Yhtenäisen ja korkean pitkämatkaisten matkojen ja kuljetusten palvelutason varmistaminen runkoverkkopäätöksellä edistää elinkeinoelämän kilpailukykyä ja eri alueiden välistä saavutettavuutta. Runkoverkolla luodaan edellytyksiä uusien palveluiden kehittymiselle sekä matka- ja kuljetusketjujen toimivuudelle. Määrittelyn kriteereinä on käytetty maanteiden ja rautateiden liikennemääriä, alueellista saavutettavuutta ja verkollista kokonaisuutta. Lisäksi runkoverkon määrittelyssä on otettu huomioon TEN-T ydinverkko. Määrittelyssä on huomioitu sekä nykytilanne että ennusteet tulevasta kehityksestä.

Mkj:n ehdotus:

Pohjois-Savon liitto esittää asetusluonnoksesta lausuntonaan seuraavaa:

Pohjois-Savon liitto pitää hyvänä nimetä valtakunnallinen maanteiden ja rautateiden runkoverkko sekä niillä noudatettava palvelutaso, joka erityisesti tulee elinkeinoelämän tarpeita. Runkoverkon laajuus on esityksessä pääosin pidetty realistisena, jotta lupaus matka- ja kuljetusketjujen paremmasta palvelutasosta pysyy uskottavana. Pohjois-Savon liitto tukee runkoverkkoasetuksen hyväksymistä jäljempänä esitettävillä täsmennyksillä.

Rautateiden runkoverkko ja palvelutaso

Savon rata Kouvolasta Kontiomäelle on esitetty rautateiden runkoverkkoon koko matkaltaan yksistään tavaraliikenteen liikenneprofiililla. Pohjois-Savon liitto esittää, että Savon rata on välillä Kouvola – Kajaani valtakunnallisessa runkoverkossa myös henkilöliikenteen liikenneprofiililla vastaavasti kuin rautatie Rovaniemelle, jonne henkilöliikenne on vähäisempää kuin Kajaaniin. Perusteena on Savon radan henkilöliikenteen kysyntäpotentiaali, joka realisoituu rataparantamistoimenpiteiden myötä aika-aavutettavuuden parantuessa.

Rautateiden runkoverkkoon tulee lisätä ratayhteys Niiralan rajanylityspaikalle, jolla on jatkuvasti kasvava merkitys koko itäisen ja laajemminkin keskisen Suomen tavaraliikenteen kannalta. Yhteys Niiralaan on TEN-T kattavassa verkossa. Lisäksi runkoverkkoa tulee täydentää yhteyksillä paljon liikennettä (1 milj. tn tai enemmän) synnyttävälle teollisuuslaitoksille, joita Itä-Suomessa ovat mm. Siilinjärven YARA, Varkauden Stora-Enso, Uimaharjun Stora-Enso ja Sotkamon Terrafame.

Rautateiden runkoverkon palvelutason tulisi olla tavoitteellisempi mm. ilmasto- ja muiden ympäristövelvoitteiden vuoksi ja kriteerien monipuolistamista tulisi harkita. Esimerkiksi

akselipainon osalta teollisuuden tarpeet ovat jo tällä hetkellä suuremmat kuin 22,5 tonnia. Harkittavia palvelutasotavoitteita voisivat olla esimerkiksi rataverkon välityskyky sekä raideliikenteen sujuvuus ja ennakoitavuus.

Maanteiden runkoverkko ja palvelutaso

Pohjois-Savon liitolla ei ole huomautettavaa Pohjois-Savon maakunnan osalta maanteiden runkoverkon laajuuteen ja palvelutasoluokitukseen. Maanteiden runkoverkkoon tulee lisätä valtatie 9 Niiralan rajanylityspaikalle. Yhteydellä on merkitystä koko Itä-Suomen ja laajemminkin keskisen Suomen tavara-, henkilö- ja matkailu/vapaa-ajanliikenteen kannalta. Myös tieyhteys Niiralaan on TEN-T kattavassa verkossa.

Asetusluonnoksessa maanteiden runkoverkolla tason I nopeusrajoituksen tulee olla ”pääosin vähintään 80 km/h”. Pohjois-Savon liiton mielestä palvelutasotavoitteen tulee olla 100 km/h.

Valmistelija:

maakuntainsinööri Patrick Hublin 044 714 2683
suunnittelujohtaja Paula Qvick 044 714 2646

Päätös:

Maakuntahallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.